

גליון י"ב | תולדות ה'תשפ"ג

שיח שרפי קודש צדיק עליון זיע"א

בהוצאת ביהמ"ד "מאזר יצחק" | ע"ש כ"ק אדמו"ר ר' יצחק אביחצירא דמן חיפה זצוקללה"ה | שע"י בנו וממשיך דרכו הגה"צ ר' דוד אביחצירא שליט"א - חיפה

חסרות ויתרות

אמרות קודש שר בית הזוהר מספה"ק
ה'יכל הברכה' מקאמאראנא זיע"א

דברי אלוקים חיים

מאמרות טהורות תורת רבותינו
הקדושים לבית אביחצירא זיע"א

ז'אלה תולדת יצחק בן אברהם וכו' (כה, ט).

תולדת חסר ז'או' תניין עבור עשו שנולד ממנו'.
מבאר רבינו שכתוב תולד(ו)ת חסר ז'או' שניה, ע"פ דברי רש"י במקום שכתב ז'אלה תולדות יצחק יעקב ועשו האמורים בפרשה, ולכך כתיב תולדת חסר ז'או' שניה כי אע"פ שעשו אכן נולד יצחק מ"מ הוא לא מקרי תולדותיו וממשיך דרכו ולכן חסר ז'או' המרמזת להמשכה, משום שעשו לא המשיך את דרכו של יצחק אביו לבניו ובני בניו.

ז'אלה תולדת יצחק בן אברהם הוליד את יצחק' (כה, ט).

כותב מו"ז מרן ז'אביר יעקב זצוקללה"ה בספרו פתוחי חותם שהכתוב התחיל בתולדות יצחק אך חתם שאברהם הוליד את יצחק, דקי"ל שעיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים כמו שמצינו בפסוק ז'אלה תולדות נח וזהו מה שרומז כאן, שתולדותיו של יצחק, היינו קדושתו ויראתו מחמת אברהם אביו וכל מי שראה את יצחק ידע שהוא בנו של אברהם מכח מעשיו וזהו ז'אברהם הוליד את יצחק".

ז'ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער וכו' (כה, ח).

ז'אדמוני מלא ז'או' כי לא נברא להיות רשע שופך דם נקי אלא ע"פ התורה ולזה חבירו הוא אדמוני דוד, והרשע הזה אילו היה בוחר בטוב היה יכול להיות צדיק גדול אלף פעמים מיעקב וכו'.
מבאר רבינו שכתוב אדמוני מלא ז'או' להשמיענו שעשו מעיקרו היה יכול להגיע לדרגות עצומות ונפלאות בעבודת השם ואף יותר מיעקב אבינו ע"ה אלא שבחר את דרכו להיפך, משא"כ דוד המלך שגם כן היה אדמוני ומכח עבודתו בקדושה וטהרה זכה להיות רגל רביעית למרכבה יחד עם שלושת האבות.

ומובא בשם המגיד הגדול רב דוב בער ממעזריטש זיע"א, דידוע הוא שאברהם אבינו ע"ה גילה את מידת החסד והאהבה של הבורא בעולם, כי עד אברהם היא היתה בהעלם אך בכוחו וחכמתו הצליח לעורר את חסדו של הבורא בבריאה, וכן יצחק במידת הגבורה ויעקב במדת התפארת, והדבר היותר מעורר חסד ורחמים אצל האדם הוא מידת הדין, פירוש, שאדם רואה שיש על חבירו דין וקושי ממילא מתעורר אצלו רחמים ואהבה לחבירו, הלכך יצחק אבינו ע"ה שהיה גבורה ודין כשראה את אביו אברהם מיד התעורר אצלו רחמים וחסד משום שמידת הדין מעוררת חסדים כדלעיל, ולכן נולד ממנו יעקב שהוא מידת הרחמים, וזהו שכתוב ז'אברהם הוליד את יצחק שמידת החסד של

ז'עקב אשר שמע וכו מצותי חקותי ותורת' (כו, ה).

ז'תורת' מלא ז'או' אחר התו וחסר ז'או' אחר הרעש כי אברהם לא היה לו תורה שבכתב אלא תורה שבע"פ למד במתיבתא דרקינא כפי רוחניות הדברים וסודן וידע איך להתנהג שלא יפגום שום דבר למעלה'.
מבאר רבינו שאברהם אבינו וכן כל האבות קיימו את כל התורה כולה ואפילו עירוב תבשילין והקיום היה בפנימיות המצוות כי שאדם מניח תפילין וכן כל מצוה ומצוה הוא עושה בתחתון ורומז בעליון ואילו אבותינו שידעו נתיבותיה וארחותיה קיימו את התורה כולה מצד הפנימיות שלה.
ואולי אפשר בהבנת דברי רבינו שלכך כתיב ז'או אחר התו שכל העולם כלול ב'כב' אותיות התורה ולכך כתיב ז'או' אחר התו לרמז שאברהם המשיך שפע לעולם אחר האות האחרונה מה'כב' אותיות ובכך קיים הכל, אבל אחר ה'ריש' חסר ז'או' כדאיתא בספרים שה'ריש' תרמוז לחכמה וכמש"כ במשלי השם בחכמה יסד ארץ וכו' דהיינו שהתהוות העולם נוסדה על ידי החכמה ואילו אברהם קיים את הכל מצד הפנימיות כדלעיל ולכן אחר ה'ריש' שהיא החכמה חסר ז'או' פירוש, שאברהם קיים את הכל מצד הפנימיות ולא מצד מעשי המצוות בגשמיות וכדלעיל.

מזומצמים עד שמגיעים לצינור מצומצם למאד ואז יוכל האדם לרוות צמאונו וצרכו, וכך הוא הנהגת העולם והשתלשלות כדי שנוכל לקבל שפעו יתברך וליהנות מזיו שכינתו ולכן יצחק בינתיים שהוא מידת הדין כדי להמשיך את מידת החסד העצומה של אברהם אביו לבנו יעקב אבינו ע"ה הוכרח יצחק להיות במידת הדין על מנת כן, ומשום כך אולי אפשר לומר שדווקא יצחק אבינו הוזהר על כך שלא ירד למצרים ולא ישא שפחה כי הוא ז'עולה תמימה, משום שהוא הצמצום שמעביר מעילא לתתא כמו קרבן ממש לכן היה צריך שמירה אחר שמירה כדי שהשפע יהיה ברוב טוב ונקיות למען כלל ישראל עד סוף כל הדורות.

נער מלכות

פנינים על סדר הפרשה
תורת מורינו הגה"צ בנש"ק
רבי דוד אביחצירא שליט"א

יאלה תולדות יצחק בן אברהם וכו' (כה, יט).

שמת אברהם, צורתו היתה בו ונשארה בו ביצחק שכל מי שראה ליצחק היה אומר זה אברהם בוודאי והיה מעיד ואומר "אברהם הוליד את יצחק".

ועוד סיפר לי מו"ר אבי זצ"ל שביקר פעם בעיירה אחת במרוקו ואז נכנס לתפילת שחרית בבית הכנסת וכבדוהו בעליה לתורה וכשסיים את הברכה ברכו החזן ושאל לשמו, ענה לו מו"ר אבי ששמו 'יצחק אלבז' והרי לא שיקר שמקורה הראשון של משפחת אביחצירא הוא אלבז.

מיד קפץ יהודי מבוגר שהיה יושב מאחור וזעק 'אני מוכן להישבע שהוא לא אלבז אלא מילולד סידנא חנם' (זה היה ביטוי במרוקאית שאומר שהוא מזרעו של רבי יעקב אביחצירא זצוק"ל) ואז מור אבי הודה ואמר 'אכן אני אביחצירא', רק היות ויודע אני שיש לכם כבוד גדול לזרעו של מרן אביר יעקב זצוק"ל ואיני רוצה שתטרחו בעדי על כן שיניתי.

והנלע"ד כפי המובא במסכת שבת שכנגד 'טל' אבות מלאכה יש את התולדות וכל תולדה היא כנגד אב המלאכה שבראשה, כי אל"כ אין היא תולדה, ולכן אם נרצה לדון יהודי שעבר על מלאכה בשבת אזי יהיה חייב לשייך את אותו לאו לאב מלאכה שלו, ורק ע"י כך יש במה להיאחז ורק אז תהיה משמעות בתולדה.

כך בעניין כל אחד ואחד מאיתנו שאם אנו רוצים שדברינו לבני ביתנו יהיו ברי השפעה אזי יש לנו להאחז ראשונה בדרך אבוה"ק כי אל"כ דברינו הבל השם ישמור.

וזאת אשר נאמר בפרשה תחילה, קודם שמציינת את התורה את בניו של יצחק שהם יעקב ועשו נאמר יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק.

וכפי שמובא בזהר הקדוש, אמר רבי יוסי מפני מה עד כאן לא כתוב בן אברהם ועתה אמר?! אלא לפי שגם עתה לאחר

מעשה מפי מו"ר אבי הקדוש זיע"א, לילה אחד ומופיע מו"ר אביו חסידא קדישא רבי אבא זצ"ל והוא נמצא אחר חומה גבוהה מאד, ואז אמר לו בנו, מו"ר אבי זיע"א, 'אני מקווה שאיני מבייש אותך ואת אבותיי לבית משפחת אביחצירא בעולם האמת' והשיב לו בפנים שוחקות ע"מ לתת לו להאמין שכל מעשיו בעולם הזה הרי הם מקדשים אותו ואת האבות הקדושים.

מקדים אני במעשה זה לעניין הנאמר בפרשה דידן שכתוב 'ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק' ופירש רש"י במקום 'יעקב ועשו האמורים בפרשה' ועוד כתב 'לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה לכן צר הקב"ה קלסתר פניו של יצחק כקלסתר פניו של אברהם'. מביט אני אל פירושו הראשון של רש"י שקודם שכותב את תולדותיו של יצחק שהם למעשה בניו אך מזכירה התורה קודם את ייחוסו שהוא בן אברהם.

יאלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק.

אך ורק מאברהם?

כאביו אברהם. ואם היה מעכב הריונה על מנת להוכיח הריונה, היו דבקים יותר באבימלך היות ועינם רעה. ומי שעינו רעה יראה להאמין במה שנח לו לשרת את מחשבותיו הרעות רח"ל.

אלא כשמדובר בלצים היינו עין רעה ה' ישמור, ומול אנשים כאלה צריך שיהא עדות שהיא בחזקת חותם של יום ואין חותם יותר מזה שקלסתר פניו של יצחק

רש"י: עשה ה' קלסתר פניו כאברהם שלא יאמרו ליצני הדור שמאבימלך נתעברה שרה. לע"ד יש לשאול למה היה צריך להיות קלסתר פניו כאביו אברהם על מנת לסתום פי הלצים. היה מעכב הריונה שלשה חדשים ואז בוודאות אפשר שזה

אחותי היא'

זאת עשית לנו כי הוא מכליל עצמו בתוך עמו.

וגם לאברהם אמר מה זאת עשית לנו? למה שינה?

וכנראה על פי זה בגלל שגרר צדיקים, ידע אבימלך שישנה האפשרות ורבה אשת יצחק בגלל נסיונו עם אברהם, ויצחק רק מתוך חשש אומר אחותי היא, לכן אמר אבימלך נחכה נראה באמת מה היא בשבילו, ושמה עושה כמעשה אביו, ולכן השקיף אבימלך בעד החלון לבדוק, כי אם יצחק משמש איתה סימן שאכן אשתו, ולכן בגרר לא נגשו לקחת אותה ממנו שהרי צדיקים היו כמבואר.

בספר 'תולדות יצחק' ביאר שהמצרים שטופי זימה רשעים טמאים, ולכן לא משנה אם יגיד אחותי היא אשתי היא, בכל אופן היו מזנים בה, ולכן אומר פרעה עשית לי כי אני המלך ובכל אופן אני ראשון לחטא!

אבל בני גרר של אבימלך כולם צדיקים ולא היו נוגעים בה כלל אילו היה אומר יצחק אשתי היא, ולכן אמר אבימלך מה

בראשונה אברהם אבינו חושש מפרעה ואנשי מצרים כשירד לשבור אוכל ואמר לשרה 'אמרי נא אחותי את', לקחו אותה אל פרעה ונצטרע והשיב את שרה. וכן אצל אבימלך אמר אחותי היא והשיב אותה לאברהם. ואילו אצל יצחק שגם חשש ואמר אחותי היא, אבל ממנו לא נלקחה בכלל. מדוע?

ובחסד ה' ראינו אור נפלא הרב 'כלי יקר' שמקשה ממה שמצינו שפרעה אמר לאברהם מה זאת עשית לי? ואילו אבימלך אמר ליצחק מה זאת עשית לנו,

מעשה רב מעשיות בקודש תבית קדושי גאוני אביחצירא זצוקלה"ה

קודש הקדשים שרף אלהים נורא רבי יעקב אביחצירא אומר לפניו יתברך **אברהם עקד אחד**, ואני עקדתי שניים' (הקדוש 'הנביא' רבי יצחק זיע"א הי"ד, והקדוש 'עטרת ראשנו' רבי דוד זיע"א הי"ד).

עולה תמימה.

סיפר לי יהודי אחד מעולי סוריה ממשפחת עבדי, שפגש אותי ושאל אותי אם אני נכדו של החסיד ואחר שענית לי בחיוב בקשתי שיספר לי מעשה בעדות ראשונה, וסיפר לי שפעם אחת הלך בליל המימונה אצל הרב רבי יצחק להתברך מידו הקדושה, וישב בסמוך אל הרב וקיבל כוס של ברכה ושמח מאד.

ואחר זמן קצר נכנסו אל הבית שלושה בחורים להתברך בברכת הרב רבי יצחק בליל המימונה, ושניים מהם נשקו על ידו של הרב ובירך אותם אבל את השלישי לא בירך, ולא זו בלבד שלא בירך אלא אמר לו **'תצא מהבית שלי'**, ונבהלו כל הציבור שבא אצל הרב ולא הבינו מה זה ועל מה זה, ואותו בחור יצא מהבית כי נבהל מתוקף קדושת הרב, ואחר כל זה שכנעו את הרב לתת לו רשות לבוא אל הבית, והשיב הרב שאדם העושה מעשים טמאים עם אשה נשואה שלא יבוא אצלי בבית!

ואחר כל זה קרא לו הרב ומזג לו כוס של ערק, ושתה הבחור את הכוס והלך אל בית הכסא והתפנה כשעתיים, ועשה לו הרב החסיד תיקון למעשיו, והאלוקים יודע תעלומות.

בריפת העלמה לדידת הנבדלים: אלירן ושמואל חזן, אסי הדין.

**לרפואת
מאיה
בת
ברוניה**

**אברהם אבינו עקד אחד,
רבי יעקב עקד שניים.**

סיפר הרב רבי יצחק לבנו הגה"צ רבי דוד שליט"א כי אברהם אבינו כידוע עקד את בנו יחידו עולה תמימה יצחק אבינו, ומרן

'ויעתר יצחק'

רבינו הקדוש זיע"א היה ידוע בתוקף קדושה, וכל היוצא מפיו יעשה, ומעולם לא נפל דבר אחד מכל דברו הטוב אשר דיבר אפילו כמלא נימה.

ומעשה שהיה באחד מבאי ביתו הקרובים של כ"ק אדמו"ר רבי יצחק דמן חיפה זיע"א שהיה רגיל לבוא אצל הרב מעת לעת, ונשאר תמיד רותח נותן טעם ביראת השם, ויוסף בן חמו הי"ו שמו.

ויום אחד בא אצלו אחיו מארץ צרפת ואמר לו אתה יודע שאין לי ילדים, קח אותי אל הרב החסיד שיברך אותי ואולי איבנה ממנו, ומיד החליטו ועלו אל הרב לקבל ברכתו.

וכשנכנסו מיד קבלם הרב רבי יצחק בסר פנים אוהבות מלאות חיבה וחסן, ושאל לשלומם, ודיבר איתם באהבה, לפני שיצאו את הבית פנה האח תושב ישראל אל הרב וביקש ברכה לאחיו שבא מצרפת לבן זכר, ענה הרב: **'בעוד תשעה חודשים יש לך בן זכר'**.

אבל לא שבעה נפשו של הצרפתי מהעובדה הזו, משום שחשב לקבל נוסח 'מי שברך' עם כלליו פרטי ופרטי פרטיו, והנה הרב אמר מילה אחת לברכה בקצרה כל כך.

ושוב פנה אל הרב ואמר לו כי הברכה קצרה ואם אפשר להאריך ולברך יותר באריכות, הביט בו החסיד ואמר: **'אתה מקטני אמנה? אמרתי לך יהיה לך בן זכר, אז יהיה לך בן זכר!'** לאחר תשעה חודשים נולד בנו במזל טוב, ויעתר יצחק.

'ויהי כי זקן יצחק ותבהנה עיניו מראות'

בעניי כהות עיניים אמר הרב רב שמחה בונם מפשיסחה שכלל שענייים בשריות כהות אצל הצדיק, כך עיני הרוח רואות מסוף העולם ועד סופו. וכן ראינו אצל כ"ק אדמו"ר רבי יצחק דמן חיפה זיע"א שבעינו

לע"נ הרבנית
הצדקנית מרת
רבקה בת יקוט ע"ה
לע"נ האיש היקר
והנכבד **דוד בן שרה**
למשפחת בן שמוחן

